

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 20 Augusti 1776. Tisdagen. N:o 66.

Sötheborgs Allehanda.

Napel d. 20 Jul. De ännu i fängelse sittande Primarares sak gifver ej de bästa utspecter. Deras böneskrift til Kongl. Commisarien Pallanti wil icke hafwa särmodad werkan, och bemålde Herre, som tillförene haft allenast et votum i Commissionen öfwer dem, är nu mera förordnad til Fiscal i saken.

Rom d. 24 Jul. Det såges at Hans Helighet wil låta ändra den 3 dubbla Påsweliga Kronan, och låta omfatta de i densamma bestämelige byrbare stenar ester nyare småt. Detta twiflas; ty Alderdomen skal wara denna Kronans förnämsta prydnad.

Paris d. 3 Aug. Konungen bekyrvar sig, icke allena som en Fader för sit Folk, at befordra sine Undersätares wäl; utan han söker och förewiga minnet af sådane män, som warer Nationens hedre och prydnad. Hwart år skola 2 Marmorstoder förfärdigas, dertill Originaler wäljas af de berömligaste män, som Frankrike äge. Här arbetas redan af åtskillige Konstnärer på Canzlerens af Hospitales, Carstelli, Gullys och Fenelons bilder, som skola upställas för Esterwerlden. General-Police-Lieutenanten har låtet förbjuda Lidningen, Courier de l'Europe, som trycktes i London, af ordsak a: den ofta innehåller osanningar och Satirer om war Ministere. Öfwer den Påsweliga Bullan, i kraft af hwilken Secretariaten af Wien, Cardinal Magazzi bewärdigat Dans- och Ballet-Mästaren, Hr Noverre med Orden Christi, äro på några dagar utspredde åtskillige Småde-skrifter. Påswens agtning för skickligheter, dem Fransyska Biskoparne skalla profana, gifver icke des mindre wara Comedianter dopp, at den tid kommer, då man ej längre excommunicerar dem.

Konstantinopel d. 3 Jul. Staden Basora geck d. 16 de April öfwer til Persianerne. Garnisonen uttogade med alla Militairiska Inre-teken, och Tienden inryckte först 5 dagar darest i Staden.

Petersburg d. 26 Julii. Då Biskopen af Astrakan och Stavropol, wid namn Merbodius, i förliden Maji, reste omkring, på visitation i sit Biskopsdöme, och kom til Eschwerlenska Staniza, besödt han at nyttja det belanta warma badet dertädes; låt altså lägga et brådgolf eller ställning öfwer Brunnen, för at på den samma afsida swettningen. Wid upstigandet, snaswade han och föll olyckligt-wis ned i den subande Brunnen, derutur hans betjening uptogo honom med litet lif. Detta hedsde d. 8 Junii, och följande dagen om eftermiddagen, blef han död.

London d. 26 Aug. De åtskillige nyligen hemkomne skepp, både ifrån Öwebeck och Hallar, hafwa inter wigtigt at förtälja, utom det, at 2:ne Holländska skepp med Laddning af Trigschep, och bestämde til Philadelphia, blifwet inkastade af storm til senare stället. Et bref ifrån Halifax förmåler: at samma morgon, fem Howes Flotta geck deifrån, förgingos 2 transport skepp med 300 Soldater och Officerare. En sådan händelse kunde icke ingifwa mycket mod. Stulle Kongl. Tropparne hinna med at i sommar bemåga sig Nya York, Rhode Island, Connecticut och Pensylvanien; så är omist, em de kunna urwätta något til wintren. Ut eröfra dese Propincier med wäld är säfengt. Man önskar dertfore, at Fred påtänktes innan wintren. Wär lif, war handel, war warelse, såsom et Folk, beror dert

uppå. = Portugisiskt Guld och Spanska Dalrar, hvarmed våra Troppar skola be-
 talas, äro här til öfverrädd. = Det är så öwist om Gen. Howe landstiget wid New
 York, at en del hålla före, at det skedd på Nya Jersey. = Man har sedt Americ-
 canke Kapare sträpt utanför Canalen; och ingen af våre Coopvårdie-sarare löpa
 mer utan frugtan ut. = Enligt en utkommen förreknig på Frankrikes Revenuer,
 sedan Freden 1762, och det afbetalte intereket af Stats-skulderne, woro Revenuerne,
 år 1764 en summa af 12000000 Pund St., och räntorne af Stats-skulden 600000
 Pund; Deremot woro Revenuerne förlidet år 1775, 17000000, och intereket på
 kulden allena 110,000 Pund, efter våra penningar.

Stifts-Tidningar.

Förl. Onsdags, eller den 12 dennes, upfatte M. B. Consistorium Förslaget
 til Mjöbeck's lediga pastorat, på hvilket upfördes, v. Rector, Mag. Beckwall i
 Falkenberg, Commminister Lindstedt i Mjöbeck och Adjuncten Forselius versamma-
 des. Den senare hade i underdånighet sökt Hans Maj: om venia etatis, och erhöll
 i nåder icke allenast den, utan äfwen det, som wera war, som nådigt tillstånd at så kom-
 ma under Församlingens områdsande. S. D. resolverades til Fullmakt för v.
 Past. Appelberg på Comministraturen i Linberg och Torra. = Den 15, 16 och 17
 October nästkommande äro utsatte til Prästemsdöets hållande. = Uti Herr Probstens N.
 Rollini i Gällstad ställe, är förordnad at hålla Prästemsdöets predikan, Hr Probstens
 Liebberg i Surteby.

Anmärkningat rörande nödwändigheten och nyttan af Prästemsdöten.

Våre Prester fordomdags woro i allmänhet store ignoranter, och sådana be-
 höfde hjälpas genom det twång, som med någon publik redogörelse för sina studiers
 beskaffenhet wore förknippadt. I den Påswiska tiden ansåg man med förakt, och
 höll det för gräl, ja för rent katteri, at kunna Grefiska och Hebreiska, och wilja sig
 deraf betjena til insigt i Bibelns bättre förstånd. Man kunde göra sig, utom Skrif-
 ten och utan hjelp af Original Språken, hwad tros-artifel man wilde, och på läm-
 pa maner bewisa den samma med sin Philosophie och klyftiga disputer-konst. Detta
 war, som det hette, at hålla sig wid realia. Folket häpnade wid sådan outtröttelig
 djupsinlighet och lärdom. Uti den store Doct. Luthers tid blänkte Språkwitterhe-
 ren upp; Han med sina medarbetare satte värde derå, och gaf dermed Påswedömet en
 stöt, som det aldrig förgåter. När den odöbelige Gustaf 1:sta påstod af Erke-Bisk.
 Johannek en Swensk Bibel-öfversättning, men förgäfwes, och ändteligen förebrå-
 de honom, at hans Presterkap woro late bukar och aldraminst skötte sina tillhörige
 studier; kunde Erke-Bispen ej annat än tillåta det samma, och lät äfwen igenom Skrif-
 welse til Wadstena Klostergille år 1525 weta, huru högt Konungen beklagat, at det
 gick så eländigt til uti Lärningshusen med ungdomens ansörande på lärdoms wägen *).

(Fortsättn. e. a. g.)

*) Non sine gravi, saget härt, animi dolore, dixit Majestas Regia, quod &
 heu dolor! verum fateri cogemur, Clericos hujus Regni tam negligentissime in
 Scholis educatos, ut paucissimi sint, qui Verbum Dei populo predicare sciunt; cum &
 nonnulli ne sacras litteras quidem competenter legere, minus intelligere queant, &c.

Den Hr Musicanten, som med något blåstwerk i en läda, så oegennyttigt intone-
 var för Allmänheten om nätteriden, på gatorne här i Staden, tackas tjenstligen för
 beswäret; men man utber sig at Han tältes hädanefter antingen gå fring om da-

gen, eller spela för de vakande om natten. Jag betalar gärna några styfver för
min nattero. Sömnig.

Man behöfver ej göra den påminnelse, at då et publikt arbete under entreprenade utföres, den entreprenörande är förbunden til all tillsyn och grannlagenhet, så at hans arbete wid besigtningen finnes försvarligt. Det förstår sig ock, at ingen bör få löpa in i Entreprenade, sem ej förstår den sak, han wil sig åtaga. Flere prof hafwa wi haft af Folks oförståghet i den wägen. Det torde wara hålsosamt, om man efterfåge huru Muren wid Stigbergsliden lägges, på hwad fot, med hwad sten, huru han bindes, m. m. Man lastar ej Entreprenören, då man säger detta. Han kan göra sit til efter yttersta förstånd. Werket prisar imedlertid Mästaren. Winnes Weberbörandes approbation; nog skal han hafwa min,

*) Insändt.

Wålment.

Som man hört det wise Personer här i Staden waret nog obetänksamme, at willa igenkänna och göra tillämpning af den i sista Allehanda utkomne Character öfwer Sephis; så kunna Utgifwarne härmed ej annat, än försäkra Allmänheten, det ingen i sonnerhet härmed påstyfades, så mycket mindre, som Characteren är en öfversättning. Man förmodar, at utan någons öwänskap, så utur Hr Brudevres och Theophrasti Characterer, så wäl som utur andra Vuctorer, hwarutur denna är tagen, så inrycka då och då någon Character i detta blad. Skulle någon känna sig uti en mindre fördelagtig Character, bör han wara så wettig, at ej röja sig self. At öfwanämnde Character är en verbal öfversättning, kan ses af följande: "Sephis has beauty, and is careful to display it. But fancying, that her personal attractions are a sufficient apology for every kind of weakness, she gives way to the most ridiculous caprices. What pleases her to day, she will abhor to morrow. If she chances to be alone, she is sick of solitude, and bewails the indifference of her friends. Visitors are announced. &c. &c.

Utgifware.

Götheborg. Förleden Torsdags eller den 15 dennes, anlände lyckeligen hit på Redden, Grönlands Compagniers Skepp Clara Sophia, fört af Commendeur Michel Volckers, med 7 en half Hwalfiskar, som utgjöra 131 qwardeler Späck, och i Torsdags eftermiddag antom öfwen lyckeligen Compagniers femte och sista Skepp, Hwalfiskaren, som föres af Commendeuren Nicotus Hindercks de Hedder, med 7 Hwalfiskar, utgörande 89 qwardeler Späck. Under resan är på det förra en Matros wid namn Magnus Daniel Winberg, hemma i Nstad, den 23 sissl. Julii afstiden; den öfriga Besättningen är wid god hälsa, öfwen som på det sednare Skeppet ingen blifwet dödd. Utom de qwardeler Späck som med desse och förra Skeppen hemkommet, äro med alla fem Skeppen, 119 en half qwardeler så kallad Krång, eller köttblandat Hwalfisk Späck, ankomne.

Resande: Inpaserade. Consul Pedolyn, Fändrik Bildt, Capitain, Baron Sparre, Capit. och Rid. Walmshöld, Cornet, Grefwe Mörner, Cammarherren Baron Mackler, Cammarherre Stedt, Notarien Stedt, Capit. Liljeström, Lieutenant Cronstedt, öfwerste Lieutenanten Rudingswård, Capitain Grubbe, Lieutenant Wolfer, Conducteur Wsvenhelm, Major Wahlfeldt, Kongl. Secretären Sieberh.

U paserade. Lieutenant Ekman, Rigs-Rådet Soop, Fändrik Bildt, Lieutenant Flack, Krigs-Commisarien Lorick, Capitain Fernschöld, Ryttmästare Fernschöldt, Cammarherren Baron Mackler, Lieutenant Tederfeldt, Sergeant von Ohlen, Capitain Baron Sparre, Corneten Grefwe Mörner, Landt-Jägemäst. Dejenberg.

Inkommande Skeppare: Charles Hill från Stockton, Charles Risby ifr. Bel-
fast med Barlast, Michael Volckerts ifr. Grönland, med Walfisk-Spect, Alex. Ebars-
keris ifr. Lieth, med Barlast, Charles Hurton ifr. London med hvit Krita, Rich.
Hind. de Hedder ifr. Grönland, med Walfisk-Spect, James W. Kannen ifr. Aber-
den, med Barlast.

Merel-Cours d. 17 Aug.

Hamburg 69 " " " " = Mark Rmt.
Amsterd. 65 en sjerdebels = Mark Rmt.

Kundgjörelser.

Onsdagen, den 21 Augusti, kl. precise tolf föremiddagen, stutas Collecteringen
för 50 de Dragningen af Kongl. Nummer Lotteriet, på de här i Götheborg förord-
made försälgnings Contoirs; och dagen derpå, öppnas Lottförsälgningen til 50 drag-
ningen. Götheborg den 16 Aug.

J. P. Brofjell.

Ed. Tholander.

Nästkommande Måndag, som är den 26 denes, blifwer på Walda Prästegård,
genom offentlig Auction til den måttjudande försäldt, Alstane Probsten, samt Le-
damoten af Kongl. Wasa Orden, Gustaf Fredr. Hjortbergs äwarlätenskap, bestående
af Silfwer, Koppar, Wåsing, Malm och Jernsteker, Sång och Linklåder, alla
flags hus Meubler, Hästar, Drar, Kor och Angbostap af urmalde flag, Får och
Swincreatur, wagnar och åke-redskap, en samling af Grenarter och Insecter, et mynt-
Cabinet, et Apotheque, sårutän flera rariteter, som ej så noga kunna specificeras.

Hos Herr Hans Jacob Beckman är i dessa dagar inkommet färske Smör utt
flerdingar, och spinn-Bomull.

Herr Campioni, som förl. Söndags afton med sin Italienska Fyrverkeri-fu-
lomligen förnöjde en hederlig och talrik samling Årtådare uti Baur-Halls Drögår-
den, förkunnar, at han i afton, på samma ställe och wid lika tid, ärnar afbränna
et nytt, som skal bestå af åtskillige representationer och blifwa ej mindre, om icke
mer intagande än det förra, i anseende til de många och olika förändringar, som
däruti komma at wisas; men skulle wäderleken blifwa ojämlig, så at detta Fyrver-
keri icke kan gå för sig, som sagt är, upstjutes det tils i morgon, eller första klara
dag, som lofwar en wacker afton: Stolandes Stadens Resp. Inwånare än utserligare
hårom underrättas igenom särskild tryckt Kundgjörelse, hwilken icke allenast i husen
inlemnas, utan och å alle publique ställen kommer at anslås.

Utur et hus wid Hstra hamnen, blef natten imellan förl. Söndag och Mån-
dag, af en Soldat, igenom en rutas utslående, bortstulen en hörgarns dröls duk med
Golwe-månster, 2 iredder 4 alnar lång, märkt C. N. N.; om den samma, eller nå-
got deraf skulle til salu utjudas, torde benågen underrättelse derom meddelas hos
Utgifwaren häraf.

Lågenhet således til Stockholm blifwer nu med Skepparen Eric Lind; närmas-
te underrättelse meddelar Måttaren Hr Thomas Carlsson.

I morgon utkommer hundre arket af Brevwårkingen om Guds Nådes Nål-
tid; och skal ännu til allmänhetens tjänst lemnas på detta nyttiga arbete pränume-
sation til 1 Dal. Smt hos Hr Direct. Staaf på Kongsgatan.

Borgmästare och Råds Publicationer, angående Lofande Ryltors inrättande här
i Götheborg, finnas til köps på Wahlströmiska Boktryckeriet.

N:o 67 utkommer nästkommande Fredag.